

Jean Monnet
Programme

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
«Розвиток співробітництва
між Європейським Союзом та Україною»
(International Scientific and Practical
Internet Conference
«EU-Ukraine cooperation»)**

Ministry of Education and Science of Ukraine
Lviv Polytechnic National University
Educational and Research Institute of Economic and Management
Department of Foreign Trade and Customs

PROCEEDINGS

**of the International Scientific
and Practical Internet Conference
«EU-Ukraine cooperation»**

November 26, 2020 Lviv, Ukraine

Lviv
Lviv Polytechnic Publishing House
2020

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту
Кафедра зовнішньоекономічної та митної діяльності

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток співробітництва між Європейським Союзом та Україною»

26 листопада 2020 р. Львів, Україна

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2020

Р 64 **Матеріали** міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Розвиток співробітництва між Європейським Союзом та Україною: – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – Режим доступу: <https://lpnu.ua/jmm-circle/internet-konferentsiia> вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. і англ.
ISBN 978-966-941-547-9

У збірнику матеріалів висвітлено актуальні питання розвитку відносин між Україною та ЄС, визначено тенденції європейської інтеграції та перспективи підвищення конкурентоспроможності ЄС з урахуванням ролі країн Східного партнерства, обґрунтовано напрями створення конкурентних переваг в європейському та світовому контексті, подано результати досліджень щодо впровадження принципів циркулярної економіки.

УДК 330.3 : 339.976

Відповідальна за випуск М.В. Руда

Захід організовано у межах реалізації міжнародного грантового проекту ERASMUS+ J.MONNET MODULE «EU COMPETITIVENESS BOOSTING: CIRCULAR ECONOMY» № 610641-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE

Матеріали подано в авторській редакції.

Висловлені у тезах думки та пропозиції можуть не збігаються з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції. У випадках виявлення плагіату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

These materials were prepared in the framework of the J.Monnet Module “EU competitiveness boosting: circular economy” (610641-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE), which is being realized by the Department of Foreign Trade and Customs of Lviv Polytechnic National University with the support of the Erasmus+ Programme of the European Union. The European Commission support for the production of these materials does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова програмного комітету:

Чухрай Наталія Іванівна – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Національного університету «Львівська політехніка».

Заступники голови програмного комітету:

Кузьмін Олег Євгенович – д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка»;

Мельник Ольга Григорівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка».

Члени програмного комітету:

Гарцула Ярослав Іванович – Почесний Консул Його Величності Короля Бельгії у м. Львів (за згодою);

Коруд Володимир Богданович – начальник Управління міжнародних економічних зв'язків, віце-президент Львівської Торгово-промислової палати (за згодою);

Юринець Оксана Василівна – к.е.н., професор кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка», народний депутат Верховної ради України VIII скликання (за згодою);

Тодошук Андрій Васильович – к.е.н., доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка», Президент Асоціації митних професійних посередників (за згодою);

Нагорічна Ольга Степанівна – к.п.н., с.н.с., заступник директора Науково-дослідного інституту фіскальної політики з наукової роботи – начальник Науково-дослідного центру митної справи Університету державної фіскальної служби України (за згодою);

Іщук Світлана Олексіївна – д.е.н., професор, завідувач відділу проблем реального сектору економіки регіонів Інституту регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього Національної академії наук України (за згодою);

Алексєєв Ігор Валентинович – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету «Львівська політехніка» (за згодою);

Батченко Людмила Вікторівна – д.е.н., професор, заступник завідувача кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу з наукової роботи Київського національного університету культури і мистецтв (за згодою);

Кузнецова Інна Олексіївна – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту Одеського національного економічного університету (за згодою);

Пирог Ольга Володимирівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка»;

Жежуха Володимир Йосипович – к.е.н., доцент, заступник директора Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»;

Чижович В'єслав – д.е.н., професор кафедри адміністративного та фінансового права підприємств Колегіуму наук про підприємство Варшавського університету економіки (Польща) (за згодою);

Ехін Пірет – заступник директора Інституту політичних студій ім. Й.Скітте Університету Тарту (Естонія) (за згодою);

Прокон'юк Олександр – д.е.н., ректор Вищої школи економіки в м. Белосток (Польща) (за згодою).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету:

Кузьмін Олег Євгенович – д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка».

Заступник голови організаційного комітету:

Мельник Ольга Григорівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка».

Члени організаційного комітету:

Адамів Марта Євгенівна – к.е.н., доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»;

Руда Мар'яна Володимирівна – к.е.н., доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»;

Горбаль Наталія Ігорівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка».

ЗМІСТ

Секція 1. «МЕХАНІЗМИ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПІ»

Волковська Ю.І. СУЧАСНІ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ДЕРЖАВАМИ ЄС У СФЕРІ СТАЛОГО ЛІСОКОРИСТУВАННЯ	11
Дзвоник Р.Я., Маслак Т.О. ФОРМУВАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС	12
Кажан К.І. ГАРМОНІЗАЦІЯ ВИМОГ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ У СФЕРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АЕРОПОРТІВ ТА АВІАЦІЙНОГО ШУМУ	13
Комарова Т.В. ВПЛИВ ПРАКТИКИ СУДУ СПРАВЕДЛИВОСТІ ЄС НА ПАТЕНТУВАННЯ БІОТЕХНОЛОГІЧНИХ ВИНАХОДІВ В ЄС	15
Матвійчук Ю.А., Стасюк Н.Р. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ВАНТАЖІВ	18
Попова В.О., Стасюк Н.Р. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ВАНТАЖІВ	19
Савченко Л.В. СУЧАСНИЙ РИНОК ПРАЦІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРСПЕКТИВ: ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ	20
Сенета З.Я. ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ДЕРЖАВАМИ ЄС У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ	21
Спорняк Д.М., Гошовська О.В. ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВИХОДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ЗІ СКЛАДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	23
Філюк Р.Б. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТРУМЕНТ СУСІДСТВА: ЧИННИК ВПЛИВУ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОЄКТІВ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	25

Секція 2. «РОЗВИТОК ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС»

Белянська О.О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄС	27
Григор'єва О.П. РОЛЬ ЛІДЕРСТВА В УПРАВЛІННІ ПРОЄКТАМИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	28
Гриценяк С. Р., Лакіза В.В. СПЕЦИФІКА СПІВРОБІТНИЦТВА МИТНИХ ОРГАНІВ КРАЇН ЄВРОПИ	29
Ільчишин А.С., Руда М.В. ПОСИЛЕННЯ ВІДНОСИН МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ	31
Клименко К.В., Савостьяненко М.В. РОЗВИТОК ПРОГРАМ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС	34
Кошара К.А. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КЛАСТЕРНОЇ СТРУКТУРИ	36
Крохмальна Я.В. ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС	37

Моторнюк У.І. ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ДОСВІД КРАЇН ЄС.....	73
Мудра Я.А. СПРИЯННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ	74
Передало Х.С., Огерчук Ю.В. РОЗВИТОК УКРАЇНИ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ	76
Псуй М.С., Завербний С.А. СТАНДАРТИЗУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРУВАННЯ.....	77
Пукас Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ ЄС: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	78
Руда М.В., Петрова Я.Ю. ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО З ЄС: ПЕРЕВАГИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	80
Савонов А.В., Горбаль Н.І. СТРАТЕГІЯ ЄС ЩОДО МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ: ДОСВІД І ПІДТРИМКА ДЛЯ УКРАЇНИ.....	82
Севастьянов Р.В. СОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН УКРАЇНИ З ЄС.....	84
Симак А.В., Радь М.І. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ТОРГІВЛЮ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ ТА УКРАЇНОЮ	86
Талабішко А. В. УКРАЇНА ТА ЄС: МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ.....	87
Товт Т.Й. ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ЄС.....	90
Томашевська А.Р., Дрималовська Х.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄС НА ПРИКЛАДІ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	92
Філюк Р.Б. ГЛИБОКА ТА ВСЕОСЯЖНА ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	94
Шарук А.М., Горбаль Н.І. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ЄС.....	95
Шкварчук Л. О., Слав'юк Р. А. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ЄС В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	97
Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В УКРАЇНІ ТА ЄС: ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОБЛІК ПРОЕКТІВ.....	98

Секція 4. «ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА: ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ ЄС В УКРАЇНІ»

Адамовський О.М. СТАЛИЙ РОЗВИТОК – ЄДИНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА.....	102
Безкоровайна Л.В. , Волобуєв А.О. ТУРИЗМ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ	104
Богдан П. І. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УКРАЇНІ	105
Ганас Л.М., Ноджак Л.С. НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ГРІНВОШИНГУ	107
Ганас Л.М., Тодошук А.В. ОСОБЛИВОСТІ ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА»	108
Дулеба Н.В., Дулеба А.Д. РОЗВИТОК ЛЮДИНИ – ГОЛОВНИЙ АКЦЕНТ ЇЇ БЕЗПЕКИ.....	109
Дутка В.Я. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБМІНУ ДАНИМИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ У СПІВРОБІТНИЦТВІ УКРАЇНИ ТА ЄС.....	110
Завербний А.С. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ СФЕРІ: ДОСВІД ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ	112

Заслуговує на увагу досвід валютного регулювання та здійснення валютного контролю в державах Центральної та Східної Європи загалом. Так, здійснення експортно-імпорتنих операцій у державах ЦСЄ є загалом вільним, існує лише низка незначних обмежень залежно від країни. На відміну від України, в таких державах немає обмежувальних термінів щодо розрахунків у рамках виконання зовнішньоторговельних контрактів. Така операція, як відкриття рахунків резидентів за кордоном, згідно з новим Законом про валюту в Україні так само, як і в державах ЦСЄ, на сьогодні не містить обмежень на відкриття рахунків резидентами в інших країнах та переказ туди коштів, що наближає валютне законодавство України до правил проведення валютних операцій в розвинутих країнах. Що стосується транскордонних платіжних операцій, то у таких країнах, як Польща, Угорщина та Чехія немає жодних спеціальних обмежень на здійснення грошових переказів, однак є порогові суми, щодо яких є вимога здійснення транзакцій через банк або ідентифікації особи. У Польщі, наприклад, переказ, що перевищує 15 тис. євро, має обов'язково здійснюватись через банк [5, с. 6].

Таким чином, зміна валютного законодавства в Україні та курс на лібералізацію валютних відносин була здійснені з врахуванням досвіду країн Європейського Союзу та досвіду валютного регулювання країн Центральної та Східної Європи, зокрема. Даний процес потребує завершення, оскільки ряд обмежень поки що зберігаються, зокрема, резервування коштів за валютними операціями, встановлення граничних строків для здійснення розрахунків за експортно-імпортними операціями, запровадження лімітів на здійснення окремих валютних операцій, продаж частки іноземних надходжень та ряд інших обмежень. Врахування досвіду валютного регулювання країн ЄС на наступних етапах лібералізації валютного законодавства в Україні сприятиме активізуванню даного процесу напередодні вступу до ЄС.

1. Закон України «Про валюту і валютні операції» № 2473-VIII від 28.04.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19/ed20200428#Text>.

2. Москалюк Н. П. Валютне регулювання в Україні в умовах інтеграції до ЄС. Макроекономічне оцінювання публічного сектору в антикризовому управлінні: матеріали наукових прикладних досліджень освітньо-професійної програми 281 «Публічне управління та адміністрування» за 2017–2018 рр. Київ: КНЕУ, 2019. С. 102–124. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/30349/MO_2019_6.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

3. Бурковська А. В. Особливості валютного регулювання в Україні / А. В. Бурковська, В. М. Шевченко // *Modern Economics*. – 2019. – № 17. – С. 50-54. – DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-09).

4. Лавров Р. В., Садчикова І. В., Середюк І. О. Сучасні тенденції валютного регулювання в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 8. С. 4–11. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.8.4. №8. С. 4–11.

5. Піонтківська І., Солтисьяк Р. Валютна лібералізація в Україні: крок у Європу. Офіційний веб-портал «Громадської синергії». URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/analytics/valyutna-liberalizatsiya-v-ukrayini-krok-u-uevgoru/>.

Мудра Я.А.

Хмельницький національний університет

СПРИЯННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

© Мудра Я.А.

Співпраця України з країнами Європейського Союзу (далі – ЄС) регулюється рядом законодавчо-нормативних документів, які укладено та уніфіковано за основними напрямками адаптації законодавства України у транспортній сфері до законодавства ЄС. Зокрема, розробка нормативних актів, що регулюють діяльність транспорту в Україні відповідають директивам ЄС щодо транспорту, положенням Генеральної угоди про тарифи і торгівлю (ГАТТ) і Світової організації торгівлі (СОТ), Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії ін.

У контексті гармонізації національного законодавства України, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р схвалено Національну транспортну стратегію України на період до 2030 року. Основним завданням стратегії є адаптація національного законодавства до законодавства ЄС, що сприятиме лібералізації та взаємному доступу на ринки України та Європейського Союзу [3].

Міжнародні автомобільні вантажні перевезення – це основний вид перевезень, який застосовується малим та середнім бізнесом. Експортери в країні ЄС мають можливість бізнес-діяльності у 27 країнах ЄС з ринком понад 480 млн споживачів. Зважаючи на те, що ринок ЄС є інтегрованим та узгодженим спільними законодавчими актами, правила міжнародних транспортних вантажних перевезень мають уніфікований характер.

У 2018 році відбувся двосторонній діалог Україна-ЄС щодо зміцнення двосторонньої співпраці у транспортних відносинах. Попри обговорення необхідності пришвидшення реформ у транспортній сфері, прийняття Національної транспортної стратегії на 2030 рік (чинний від 30.05.2018 р), важливими для України були питання включання до TEN-T (Trans-European Transport Network), інвестиції в Бескидський тунель та реалізація проєктів щодо спрощення перетину кордону Україна-ЄС автомобілями, що здійснюють вантажні перевезення [6]. Перевагами TEN-T для України є: підвищення конкурентоспроможності українських транспортних коридорів, удосконалення логістики, спрощення формальностей у сфері транспорту між Україною та ЄС, дотримання принципів та програм ефективного використання інфраструктури, зниження шкідливого впливу транспорту на навколишнє середовище, підвищення енергоефективності та безпеки. У березні 2020 року для сприяння безпечній роботі водіїв для підтримки сталого товарообігу між країнами у період пандемії, ЄС у рамках TEN-T виробив рекомендації для сприяння безперешкодному руху вантажів, доступності товарів та основних послуг [4]. В основному рекомендації стосуються способів захисту та мінімізації часу проведення на території митниць та максимального дотримання соціальної дистанції. Дотримання рекомендацій дозволяє перевізникам не скорочувати обсяги перевезень і тим самим не зменшувати експортно-імпорتنі потоки між Україною та ЄС.

З 2019 року в рамках співпраці з ЄС та програми TEN-T Європейський інвестиційний банк продовжує фінансування проєкту щодо модернізації дорожньої інфраструктури в Україні. Підписаний договір про фінансування у сумі 450 млн євро, що прогнозовано спрямовується на фінансування нового будівництва доріг та відновлення дорожньої мережі уздовж найважливіших магістральних сполучень в Україні [7]. Проєкт реалізовується з 2007 року з дофінансуванням. Фінансування проєктів підвищить безпеку та допоможе модернізувати частини мережі, включені до розширеної TEN-T.

Вагомою складовою ефективного регулювання є впровадження та адаптація міжнародних стандартів до інструментів митного оформлення та механізму проходження митної процедури.

Важливим інструментом у регулюванні автомобільних вантажних перевезень є документи, які дають можливість перетину кордону при міжнародних вантажних перевезеннях. Протягом останніх років вони зазнали змістовних змін, а протягом 2020 року проєктні зміни активно впроваджувалися у діяльність.

Загалом, для вантажних міжнародних автоперевезень застосовують такі документи:

1) міжнародну автомобільну накладну (Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road – CMR), яка регламентується Конвенцією КДПВ (Конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом), а форму наведено в листі № 16-2217/10-1300;

2) книжку МДП (Carnet TIR – Transports Internationaux Routiers), форму якої наведено в Конвенції МДП [2].

У 2008 році (м. Женева) до Конвенції CMR було додано протокол, який регламентує оформлення е-CMR, тобто електронних автомобільних накладних. Цей протокол набрав чинності 6 червня 2011 року, а офіційно був впроваджений у січні 2017 року при перетині кордону Іспанія-Франція [4]. Основними перевагами е-CMR є: скорочення витрат часу на оформлення; якісне і швидше адміністрування через скорочення часу на введення даних; уникнення необхідності обробки паперових документів, обміну факсами, копіями, листами, ін. Протягом 2020 року, зважаючи на світову пандемію COVID-19, за даними Міжнародного союзу автомобільного транспорту (IRU- International Road Transport Union) е-CMR почали використовувати на 80% більше. Україна приєдналася до Додаткового протоколу до Конвенції «Про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну» 03.06. 2020 р. (Закон України від 03.06.2020 р. №660-IX) [1]. Чинності додатковий протокол в Україні набрав 03.09.2020 р.

Враховуючи стратегічне розташування України на перетині торговельних шляхів, використання нею е-CMR сприятиме підвищенню внутрішньої та міжнародної ефективності логістичних систем. Особлива ефективність спостерігається у процесі подолання COVID-19 шляхом істотного зниження транспортних витрат та зменшення фізичних контактів між водіями, замовниками та працівників митниці.

Система МДП – це єдина глобальна система митного транзиту, метою якої є максимальне спрощення перевезення товарів під митними печатками та пломбами в міжнародному сполученні та забезпечення необхідної митної безпеки й гарантії доставки товару до митниць призначення в країнах-учасницях Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів з використанням книжки МДП. З 2018 року Україна розпочала впровадження інноваційного проєкту eTIR при перевезеннях товарів інтермодальним коридором Україна – Грузія – Азербайджан -Казахстан. Після успішної реалізації заплановано розробку подібного проєкту інтермодальним коридором Польща-Угорщина-Чехія.

Необхідно зазначити, що eTIR як нове покоління глобальної системи митного транзиту так і е-CMR – цифрова накладна є інструментами цифрової трансформації та гармонізації міжнародних автомобільних транспортних операцій. Основними перевагами зазначених інновацій є забезпечення більшої прозорості та безпеки, економії транспортних витрат, підвищення конкурентоспроможності та зростання.

Таким чином, Європейський союз різносторонньо та різногалузево сприяє розширенню можливостей та підвищенню ефективності міжнародних автомобільних вантажних перевезень. Підтримка полягає у

консультаціях щодо адаптації та гармонізації діючих нормативно-правових норм, фінансуванні ряду проєктів, залучення до міжнародних організацій та максимального сприяння на рівні технічного інструментарію та механізмів міжнародних перевезень.

1. Закон України від 03.06.2020 р. №660-IX «Про приєднання України до Додаткового протоколу до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-20#Text>

2. Автомобільні перевезення / Вісник «Офіційно про податки». URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100004963-avtomobilni-perevezennya>

3. Співробітництво у сфері транспорту / Представництво України при Європейському Союзі. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spirovitnictvo/transport>

4. Coronavirus: Commission presents practical guidance to ensure continuous flow of goods across EU via green lanes / European Commission. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_510

5. Facilitating trade and transit: e-CMR / IRU. URL: <https://www.iru.org/what-we-do/facilitating-trade-and-transit/e-cmr>

6. Joint Statement – Transport: EU and Ukraine to intensify cooperation / An official website of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/transport/themes/international/news/>

7. Ukraine: EU bank supports road infrastructure upgrade with EUR 450m loan / EIB. URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2019-320-eu-bank-supports-ukraine-s-road-infrastructure-upgrade-with-eur-450m-loan>

Передало Х.С., Огерчук Ю.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

РОЗВИТОК УКРАЇНИ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ

© *Передало Х.С., Огерчук Ю.В.*

Глобалізація, інтеграційні процеси, активізування міжнародної співпраці, діджиталізація та, водночас, посилення умов невизначеності, фінансова та трудова нестабільність, надмірне споживання ресурсів, погіршення стану екології, локальні війни, голод вимагають від країн світу співпраці щодо вирішення спільних набутих проблем з метою підтримання загального добробуту та економічного розвитку.

Саме з метою вирішення загальних світових проблем, які не обмежені кордонами, були розроблені 17 цілей сталого розвитку (ЦСР) або глобальних цілей (ГЦ), які поряд зі 169 завданнями затверджені на Саміті ООН зі сталого розвитку у 2015 році у Нью-Йорку та набули чинності у січні 2016 року. Їх реалізація покладена в основу політики та фінансування ПРООН протягом 15 років. 17 ЦСР є ключовими орієнтирами для країн світової спільноти, охоплюють різні сфери життя і направлені на подолання бідності, голоду, нерівності, забезпечення якісної освіти, міцного здоров'я, гідної праці, чистої води, гендерної рівності, миру та справедливості, збереження екосистеми моря та суші, розвиток міст та спільнот, інфраструктури, партнерства, відповідального споживання [1, 2, 4].

Рішення щодо участі у реалізації ЦСР кожна держава приймає добровільно. Вони не носять примусовий характер. Однак, розуміючи їх важливість, Україна, як і інші члени – країни ООН, відразу приєдналася до глобального процесу і активно імплементує їх у стратегічну національну політику. З метою реалізації глобальних цілей з врахуванням національної специфіки в Україні протягом 2016 року було проведено 4 національних та 10 регіональних консультацій, в яких брало участь понад 800 осіб, серед яких були урядовці, дипломати, представники підрозділів ООН, економісти, бізнесмени тощо [2, 4]

Для забезпечення належного моніторингу виконання завдань за конкретними цілями сталого розвитку сформована низка показників, яких налічено понад 300 найменувань, при цьому кожна країна має також свої індикатори оцінювання прогресу в напрямку реалізації 17 ГЦ [2]. Зокрема, в Україні система ЦСР нараховує 86 завдань та 184 індикатори моніторингу до 2030 року, які висвітлені у [1, 3].

Україна зробила вже значний крок у підтриманні та імплементатії ЦСР у національну економіку. Наразі, у 2019 році було визначено відповідальність міністерств за станом реалізації ЦСР, прийнятий Указ Президента №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», сформовано систему моніторингу та систематизовано низку нормативних актів під ЦСР. У цьому ж році проведені дослідження показали прогрес за 15 з 17 показників. Як зазначено у [3] за 4 роки збільшилося позитивне сальдо зовнішньої торгівлі у 2,5 рази, зменшився рівень бідності, відбувалася освітня реформа тощо. Однак, у 2020 році пандемія внесла суттєві корективи у світову економіку. Так, через впровадженні карантинні заходи частка зайнятості населення суттєво знизилася в багатьох галузях. А згідно [5], за прогнозами Світового банку падіння вітчизняної економіки відбудеться на рівні – 5,5% у поточному році, а її ріст становитиме лише 1,5% у наступному 2021 році.